

Útmutató a takarmányok jelölési előírásainak betartásához

(Átdolgozva 2007 áprilisában, lezárva május 3.)

Szerkesztette:

Dr. Domahidy Gergely

Makay György

(Megjegyzés: az átdolgozásban hivatali elfoglaltsága miatt Dr. Domahidy Gergely csak részben tudott részt venni ezért ez a változat minden részletében nem tekinthető az Ő hivatalos álláspontjának.)

Bevezető

A takarmányok jelölési előírásait összefoglaló segédanyag összeállítását több tényező indokolta. Az Európai Unió joganyagának átvétele szinte megoldhatatlan feladat elé állította mind a jogalkotókat, mind a takarmány szektorban működő vállalkozókat. A kívülálló számára első látásra homogénnek tűnő termékcsoporthoz ugyanis rendkívül sokféle különböző eredetű és összetételű, eltérő célra felhasznált terméket takar. A jelölésen a felhasználó által elvárt és a hatóságok által előírt elemek ennek megfelelően termékcsoporthozként eltérőek. Az EU joggyakorlata a takarmányozás terén sok, különböző területtel, termékcsoporthoz foglalkozó, irányelvet (később rendeletet) hozott létre, eltérően a Magyarországon megszokott az egész ágazatot átfogó jogszabálytól (takarmány törvény és annak végrehajtási rendelete), melyben az érintettek minden szükséges információt megtaláltak. A fenti okok következtében a magyar jogszabályi környezet is újabb és újabb módosításokon esett át és vált nehezebben áttekinthetővé. A jelölési előírások jelentőségét az Európában, az utóbbi években végbement szemléletváltás is indokolta. A takarmányozás, mint az élelmiszerlánc meghatározó területe reflektorfénybe került. A takarmányok részletes címkézése, mint a takarmány biztonság kulcsfontosságú előfeltétele teszi lehetővé a végfelhasználó számára, hogy a tények teljes ismeretében válasszon, biztosítja a termékek nyomon-követhetőségét a takarmány-alapanyagtól az állattartó telepig és nyújt megfelelő információt a felhasználók és fogyasztók számára azok összetételéről, biztonságos voltáról.

A Magyar Takarmánykódex Bizottság által összeállított útmutató sorozatnak így megkerülhetetlenül részévé vált ez – a szerkesztők szándéka szerint – a mindennapi gyakorlatban alkalmazható kötet.

Felépítés:

Az útmutató takarmány kategóriánként taglalja a jelölési előírásokat, a címkék összeállításánál megszokott sorrendben kifejtve az egyes elemekhez (összetétel, beltartalom, nyilvántartási szám stb.) kapcsolódó jogszabály szakaszokat. Amennyiben jogszabály idézet szerepel az útmutatóban akkor azt külön feltüntettük. A gyakorlati alkalmazást segítő az útmutató címke mintákat is tartalmaz. A minták a leggyakoribb takarmány típusokon keresztül igyekeznek bemutatni a helyes jelölési gyakorlatot. A kiadvány korlátozott terjedelme miatt természetesen számos speciális takarmány típus jelölésére nem állt módunkban mintát mellékelni. Azonban reméljük, hogy a magyarázó szövegek ebben az esetben is segítik a jogszabályoknak megfelelő címkék elkészítését.

Jogszabályi háttér:

Az EU jogrendje a korábbi hazaitól néhány ponton eltérő csoportosítást alkalmaz és a nálunk megszokottól eltérő megnevezéseket használ bizonyos takarmányfélésekre. Mivel az előírások alkalmazása a definíciók pontos értelmezésén múlik, a legújabb hazai jogszabályváltozások egyik legfőbb célja a két nomenklatúra összhangba hozása volt.

A takarmányok három fő csoportba sorolhatók:

- 1) Adalékanyagok (régebben: 70/524/EGK irányelv, ma: 1831/2003/EK rendelet)
 - 2) Alapanyagok (96/25/EK irányelv)
 - 3) Összetett takarmányok vagy takarmánykeverékek (79/373/EGK irányelv)
- (A részletes felosztást az útmutató 1. sz. melléklete tartalmazza.)

Az első csoportba tartozó **adalékanyagok** használata engedélyhez kötött. Csak azok az adalékanyagok használhatók tehát, amelyek szerepelnek az EU Bizottság listáján (a lista/regiszter elérhető a www.eutakarmany.com honlapon keresztül valamint a Takarmánykódex I. kötetében)

Az adalékanyagok keverékei (**előkeverékek**) a jelölés tekintetében az adalékanyagokkal azonos kategóriába tartoznak

A második csoport nyitott. Az **alapanyagok** nem kizárólagos listája megtalálható a Magyar Takarmánykódex I. kötetének 1. sz. mellékletében. Az alapanyagok egy speciális, külön szabályozás alá eső csoportját alkotják az állatok fehérjeellátását biztosító takarmányok (bioproteinek).

A harmadik csoportba tartoznak mindazon takarmányok, összefoglaló nevükön **takarmánykeverékek** melyeket az első két csoportba eső termékekből állítanak elő. (pl. teljes értékű takarmány, köznapi nevén táp.)

I.

Takarmány-adalékanyagok és előkeverékek jelölése

Mivel a takarmánykeverékek címkéje nem állítható össze az adalékanyagról szolgáltatott részletes és pontos adatok nélkül, mind az adalékanyag forgalmazójának, mind a vásárlónak különös figyelmet kell fordítania a címkék, illetve kísérőiratok adattartalmára. Takarmány-adalékanyag vagy adalékanyagok előkeveréke csak magyar nyelvű jelöléssel hozható forgalomba Magyarországon. A címkének a csomagoláson, tárolóedényen kell lennie.

Fontos, hogy az alábbi előírások az EU fogalomrendszere szerinti adalékanyagokra (ld. Útmutató 1. sz. mellékletének Adalékanyagok címszava) és előkeverékekre vonatkoznak, nem a hazánkban megszokott sokkal szélesebb értelmű előkeverék fogalomra.

Az alábbiakban a közvetlenül alkalmazandó 1831/2003. EK rendelet jelöléssel foglalkozó fejezetének szövegét idézzük melyet a szerkesztők zárójelben, dőlt betűvel szedett megjegyzései egészítenek ki.

III. FEJEZET

CÍMKÉZÉS ÉS CSOMAGOLÁS

16. cikk

Takarmány-adalékanyagok és előkeverékek címkézése és csomagolása

(1) Egy takarmány-adalékanyag vagy adalékanyagok előkeveréke csak akkor hozható forgalomba, ha csomagolásának vagy tárolóedényének címkézése egy közösségi székhellyel rendelkező előállító, csomagoló, importőr, eladó vagy forgalmazó felelősségére megtörtént, és azon jól láthatóan, olvashatóan és letörölhetetlenül az anyagban jelen levő valamennyi adalékanyag vonatkozásában a következő információk szerepelnek, legalább annak a tagállamnak hivatalos nyelvén vagy nyelvein, amelyben forgalomba hozzák:

- a) az adalékanyagoknak az engedélyezéskor adott egyedi megnevezése, amelyet az engedélyben említett funkcionális csoport neve előz meg; *(funkcionális csoportok: lásd útmutató 1.sz-melléklete. Példa: Technológiai adalékanyag, Antioxidáns: L aszkorbinsav, Tápértékkel rendelkező adalékanyagok, Vitaminok: A,D3)*
- b) az e cikkben említett adatokért felelős személy neve vagy cégneve, és címe vagy székhelye;
- c) a nettó tömeg, vagy folyékony adalékanyagok és előkeverékek esetében a nettó térfogat vagy a nettó tömeg;
- d) adott esetben a 95/69/EK irányelv 5. cikke alapján a létesítménynek vagy a közvetítőnek adott engedélyzési szám, vagy a nevezett irányelv 10. cikke alapján a létesítménynek vagy a közvetítőnek adott nyilvántartási szám;
- e) a használati utasítás és a használatra vonatkozó biztonsági előírások, valamint adott esetben az engedélyben említett különleges követelmények, beleértve azon állatfajokat és –kategóriákat, amelyeknek az adalékanyagot vagy az adalékanyagok előkeverékét szánják; *(az állatfajon kívül a megengedett maximális életkort, minimum-maximum koncentrációt, egyéb figyelmeztetéseket jelölni kell)*
- f) az azonosítási szám; *(un.E szám)*
- g) a gyártási tétel hivatkozási száma és a gyártás időpontja.

(2) Az aromaanyagok esetében az adalékanyagok felsorolásának helyébe a „aromaanyagok keveréke” szavak kerülhetnek. Ez nem alkalmazandó azokra az aromaanyagokra, amelyekre takarmányban vagy ivóvízben történő felhasználásuk esetén mennyiségi korlátozás vonatkozik.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott információkon felül, a III. mellékletben meghatározott funkcionális csoportba *(lásd lejjebb)* tartozó adalékanyag csomagolásán vagy tárolóedényén jól látható, tisztán olvasható és letörölhetetlen formában fel kell tüntetni az abban a mellékletben jelzett információkat.

(4) Ezen felül az előkeverékek esetében az „Előkeverék” szónak (nagybetűkkel) kell egyértelműen szerepelnie a címkén, és fel kell tüntetni a vivőanyagot.

(5) Az adalékanyagokat és az előkeverékeket csak zárt csomagolásban vagy zárt tárolóedényben lehet forgalomba hozni, amelyeket olyan módon kell lezárni, hogy a lezárás a kinyitáskor megsérüljön, és azt ne lehessen újra felhasználni.

(A takarmánykeverék gyártók számára különösen fontos az un. nagyobb kockázatú adalékanyagok, mint kokcidiosztatikumok, hozamfokozók, antioxidánsok, színezőanyagok, E-vitamin (alfa-tokoferol), A- és D-vitamin, réz, tartósítószer, enzimek, mikroorganizmusok pontos címkézése, hiszen az ezekre vonatkozó adatok egy részét meg kell jeleníteni a takarmánykeverékek csomagolásán is. (ld. bővebben „Takarmánykeverékek címkézése” fejezet, „Adalékanyagok” cím)

III. MELLÉKLET

KÜLÖNLEGES CÍMKÉZÉSI KÖVETELMÉNYEK EGYES TAKARMÁNY-ADALÉKANYAGOK ÉS ELŐKEVERÉKEK ESETÉBEN

(Mivel itt a rendelet alkotó más sorrendet alkalmaz, mint a rendelet mellékletében ezért zárójelbe megadjuk azt Útmutató 1.sz. melléklete szerinti számozást is)

- a) Állattenyésztésben alkalmazott adalékanyagok, kokcidiosztatikumok és hisztomonosztatikumok: *(Útmutató 1.sz mell. számozása 1.4 valamint 1.5)*
- a szavatosság lejáratási ideje, vagy a gyártás időpontjától számított eltarthatósági idő,
 - a használati utasítás, és
 - a koncentráció;
- b) Enzimek, a fenti adatokon kívül: *(Útmutató 1sz.mell. számozása 1.4.1.)*
- a hatóanyag vagy hatóanyagok egyedi neve az enzimaktivitásukkal összhangban, a megadott engedélynek megfelelően,

- a Nemzetközi Biokémiai Egyesület azonosítási száma, és
 - a koncentráció helyett: aktivitási egységek (aktivitási egység / gramm vagy aktivitási egység / milliliter);
- c) Mikroorganizmusok: (*Útmutató 1.sz.mell.számozása 1.4.2.*)
- a szavatosság lejáratási ideje, vagy a gyártás időpontjától számított eltarthatósági idő,
 - a használati utasítás,
 - a törzs azonosítási száma, és
 - a telepképző egységek száma grammonként;
- d) Tápértékkel rendelkező adalékanyagok (*Útmutató 1.sz.mell.számozása:1.3.*)
- a hatóanyag-tartalom, és
 - a szavatosság lejáratási ideje, vagy a gyártás időpontjától számított eltarthatósági idő;
- e) Technológiai és érzékszervi tulajdonságokat javító adalékanyagok, az aromaanyagok
kivételével: (*Útmutató 1.sz.mell.számozása: 1.1 és 1.2*)
- a hatóanyag-tartalom;
- f) Aromaanyagok: (*Útmutató 1.sz.mell.számozása 1.2.2.*)
- az előkeverékekbe keverés aránya.

Címke példa:

*tápértékkel rendelkező adalékanyagok,
nyomelemek
mangán-oxid 66%
E5
gyártó: XY Ltd. Bejing, Kína
képviselő: ZX Ltd. 333. Oxford str, London UK.
Reg. Szám: UK101010
25 kg
gyártva: 2006.06.06.
tételszám: 202132
minőségét megőrzi: nap.hó, év 06.12.06.
Felhasználási javaslat, figyelmeztetések:*

II. Alapanyagok jelölése

Ez a fejezet a 11/2007 (II.20) FVM rendelet alapján készült. A követhetőség érdekében megtartottuk annak jelölési szerkezetét és a kiegészítéseket, magyarázatokat zárójelbe, dőlt betűvel jelöljük.

22. § (1) A takarmány-alapanyagok csomagolóeszközén, címkéjén, illetve ömlesztve vagy tartályban való szállítás esetén a kísérő okmányon jól láthatóan, olvashatóan és eltávolíthatatlanul - a Magyarországon forgalomba hozatalra kerülő takarmányok esetén magyar nyelven - fel kell tüntetni a következő adatokat:

a) a szálas- és tömegtakarmányok kivételével a "takarmány-alapanyag" megnevezést,

b) a Takarmánykódex 1. számú melléklete szerinti adatokat, a következők figyelembevételével:

ba) a takarmány-alapanyag megnevezését a Takarmánykódex 1. számú melléklete szerint, és e melléklet IV. fejezetében felsorolt feldolgozási eljárások alkalmazása esetén a feldolgozásra általánosan használt nevet/jelzőt,

(Pl. Extrahált, hőkezelt szójadara, Kukorica pehely)

bb) a Takarmánykódex 1. számú mellékletének I. fejezetében felsorolt takarmány-alapanyagok esetén a Takarmánykódex 1. számú mellékletének I. fejezetében szereplő táblázatok 4. oszlopában feltüntetett beltartalmi értékeket, illetve az előállító által ezeken kívül garantált beltartalmi értéket,

(Pl. Búzakorpa nyersrost tartalma, Kukoricaglutén nyersfehérje tartalma)

bc) a Takarmánykódex 1. számú mellékletének I. fejezetében fel nem sorolt takarmány-alapanyagok esetén a Takarmánykódex 1. számú mellékletének II. fejezetében feltüntetett beltartalmi értékeket,

(A Takarmánykódex 1. számú melléklete szerinti - II. Magyarázó megjegyzések 3. - a beltartalmi értékek között jelölni kell a takarmány nedvesség tartalmát amennyiben az meghaladja a 14,5 %-ot, a sósavban oldhatatlan hamu tartalmát, ha az meghaladja a szárazanyag 2,2 %-át, vagy ha a táblázatban szereplő egyes takarmány alapanyagok esetében ettől eltérő szint lett megállapítva)

c) a takarmány nettó tömegét, szilárd halmazállapotú takarmány esetén nettó tömegegységben, folyékony halmazállapotú takarmány esetében nettó térfogat vagy tömegegységben kifejezve,

d) a takarmány-előállító üzem nevét vagy cégnevét és címét vagy székhelyét, valamint regisztrációs számát, illetve engedélyezési számát,

(Mivel a 183/2005/EK rendelet előírja, hogy takarmányt csak nyilvántartásba vett „takarmánypiaci szereplőtől” szabad vásárolni ezért a nyilvántartási szám feltüntetése ebből a szempontból is praktikus megoldás).

e) tételszámot vagy bármely más adatot, amely lehetővé teszi a takarmány-alapanyag nyomon követését a nyilvántartásba vett takarmány-előállító üzemmél,

f) annak a személynek a nevét vagy cégnevét, valamint címét vagy székhelyét, aki az e bekezdésben említett adatokért felelős, ha az nem azonos a d) pontban szereplő előállítóval.

(2) A takarmány-alapanyagok csomagolóeszközén, címkéjén, illetve ömlesztve vagy tartályban való szállítás esetén a kísérő okmányon az (1) bekezdésben foglaltakon kívül, azoktól elkülönítetten egyéb információk is feltüntethetők, amennyiben ezek az információk olyan objektív vagy mérhető értékekre, jellemzőkre vonatkoznak, amelyek igazolhatók, és nem tévesztik meg a vásárlót.

(3) A végső felhasználóknak szánt, 10 kg-ot meg nem haladó tömegű takarmány-alapanyagok esetében az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott adatokról, információkról a forgalomba hozatal helyén is lehet tájékoztatni a vásárlót.

(4) Amennyiben a forgalmazás során valamely tételt megosztanak, az (1) bekezdés szerinti adatokat az eredeti tételre való utalással együtt újra fel kell tüntetni az adott tétel minden egyes újabb egységének csomagolóeszközén, címkéjén, illetve ömlesztve vagy tartályban való szállítás esetén a kísérő okmányon.

(5) Amennyiben a forgalomban lévő takarmány-alapanyag összetétele megváltozik, az (1) bekezdésben említett jellemzőket a változásnak megfelelően módosítani kell, az új jellemzőket feltüntető személy felelősségére.

22/A. § (1) A 22. §-tól eltérően a 22. § (1) bekezdésének *bb)* és *bc)* pontjában, valamint a Takarmánykódex 1. számú melléklete II. fejezete 3. pontjának második és harmadik franciabekezdésében említett adatok (*nedvességtartalom, hamu tartalom*) feltüntetése nem kötelező az alábbi esetekben:

a) amennyiben a vásárlás előtt a végső felhasználó írásban kijelenti, hogy nem tart igényt ezekre az információkra,

b) azon állati vagy növényi eredetű, friss vagy tartósított, esetleg egyszerű fizikai kezelésnek alávetett takarmány-alapanyagok forgalmazása esetében, amelyeket 10 kg-ot meg nem haladó tömegenként, kedvtelésből tartott állatok számára közvetlenül a végső felhasználó részére értékesít a Magyarországon bejegyzett eladó.

(2) A 22. §-tól eltérve

a) nem kell megkövetelni a 22. § (1) bekezdése szerinti adatok feltüntetését olyan Magyarországon gazdálkodó termelő által Magyarországon előállított növényi vagy állati eredetű, természetes állapotú, friss vagy tartósított, fizikai kezelésnek alávetett vagy anélkül forgalmazott, tartósítószerrel kivételével adalékanyagot nem tartalmazó takarmány-alapanyag esetében, amelyet az előállító kínál eladásra Magyarországon való felhasználásra állattartónak,

(a *rendelet csak állattartókról beszél így a takarmánygyártók megkövetelhetik a jelölést szállítóiktól*)

b) nem kell megkövetelni a 22. § (1) bekezdésének *b)-c)* pontjában, valamint a Takarmánykódex 1. számú mellékletének II-IV. fejezete szerinti adatok, jellemzők feltüntetését olyan növényi vagy állati eredetű melléktermékek forgalmazása esetén,

amelyek agráripari feldolgozásból származnak, és nedvességtartalmuk meghaladja az 50%-ot.

22/B. § (1) A Takarmánykódex 1. számú mellékletének I. fejezetében felsorolt takarmány-alapanyagok csak az ott meghatározott egyedi néven és azzal a feltétellel forgalmazhatóak, ha megfelelnek az ott megállapított leírásoknak.

(2) A Takarmánykódex 1. számú mellékletének I. fejezetében fel nem sorolt takarmány-alapanyagok is forgalmazhatóak, feltéve hogy ezek a takarmány-alapanyagok más néven, illetve más feltételekkel kerülnek forgalomba, mint a Takarmánykódex 1. számú mellékletének I. fejezetében felsorolt anyagok, úgy, hogy ezen takarmány-alapanyagok ne téveszthessék meg a vásárlókat a takarmány-alapanyag azonosságát illetően.

(Amennyiben a takarmány géntechnológiával módosított szervezetből áll, vagy abból állították elő, illetve az állati eredetű fehérje esetében az erre utaló figyelmeztetéseket és külön jelöléseket is fel kell tüntetni. (a részleteket ld. a „Takarmánykeverékek jelölése, Egyéb jelölési előírások című fejezetben.)

Címkézési példa:

Monokalcium-foszfát Takarmány alapanyag
Kalcium: % Összes foszfor: %
Gyártó: XY Ltd.; 25. Rue Djebel, Casablanca, Marokkó Forgalmazó: YZ Rt.; 1144 Budapest, Ó u. 2. Reg. szám: HU26200001
Tételszám: 123040506 Nettó tömeg: 50 kg
Felhasználási javaslat:

III. Takarmánykeverékek jelölése (élelmiszer termelő állatok takarmányánál)

(Az alábbi előírásoktól eltérő csomagolóanyagok és címkék 2007. május 31.-ig felhasználhatók az ilyen jelöléssel forgalomba hozott termékek a felhasználhatósági/ minőség-megőrzési időpont lejártáig használhatók fel).

A jelölési előírás meghatároz kötelező és megengedett tartalmi elemeket. Ezek felsorolása: (az értelmezéshez a magyarázó rész elengedhetetlen)

1. Kötelezően feltüntetendő:

- a) megnevezés, állatfajok, korcsoportok, hasznosítási irány
- b) etetési, felhasználási útmutató, tárolási, raktározási javaslat
- c) a takarmányok összetevői
- d) garantált beltartalom
- e) adatokat feltüntető előállító, forgalmazó, importőr vagy az Európai Közösségben működő közvetítő neve, címe,
- f) a takarmány mennyisége
- g) etethetőségi/felhasználhatósági, illetve a minőség megőrzési idő
- h) tételszám;
- i) az előállító létesítmény engedélyezési vagy nyilvántartási száma;
- j) gyógyszeres takarmány esetén a takarmányba kevert állatgyógyászati készítmény neve, törzsszáma, hatóanyag mennyisége, használati utasítása, várakozási ideje, „gyógyszeres takarmány” felirat
- k) különleges táplálási igényeket kielégítő takarmányok

2. Megengedett jelölések

Kiegészítő adatok, melyek felkerülhetnek a kötelezően feltüntetendő adatok számára fenntartott helyre:

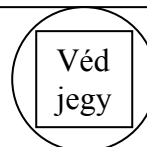
- a) a magyar nyelvű adatokat feltüntető személy azonosító jele vagy védjegye;
- b) az előállító neve vagy cégneve és címe vagy székhelye, telephelye, amennyiben nem az előállító tüntette fel a magyar nyelvű adatokat,
- c) az előállító ország neve,
- d) a termék ára;
- e) a termék leírása vagy kereskedelmi neve;
- f) a takarmány fizikai jellemzőinek jelzése vagy azon különleges eljárásé, amelynek azt alávetették;
- h) a nem kötelező beltartalmi adatok (a 43/2003(IV.26) FVM rendelet (továbbiakban Vhr.) 14. sz. mellékletének 1., 2. és 4. oszlopában meghatározottak szerint valamint a Magyar Takarmánykódex kötelező előírásai (44/2003 (IV.26) FVM rendelet) továbbiakban Takarmánykódex 8.sz. mellékletében szereplő beltartalmi adatok
- i) az előállítás időpontja

3.Egyéb információk: a gyártó által fontosnak tartott információk is (munkavédelmi előírások; tanúsított minőségbiztosítási rendszer) feltüntethetők.

Cimkéminták:

Brojler nevelő takarmánykeverék teljes értékű takarmány	
Összetétel: kukorica 50%, extrahált szójadara 22%, búza 10,5%, búza takarmányliszt I.o. 7%, halliszt 4%, kalcium-karbonát 2%, monokalcium-foszfát 1%, nátrium-klorid 0,3%, előkeverék	
Beltartalom:	
Nedvesség:	14%
Nyersfehérje:	18,66%
Nyersrost	2,8%
Nyerszsír	5,37%
Nyershamu:	6,1%
Metionin:	0,53%
Salinomycin-Na:	60 mg/kg
A-vitamin:	15000 NE/kg
D3-vitamin:	4000 NE/kg
E-vitamin (alfa-tokoferol):	50 mg/kg
réz (rézszulfát-pentahidrát):	10 mg/kg
Sxxxx-120	
Előkeverék:: 2228 Baromfi komplett premix, Gyártotta: Takarmány Kft. Táp.	
Élelmezés-egészségügyi várakozási idő: 5 nap	
Gyártotta: Takarmány Kft.Táp.	
Felhasználási útmutató: csirkék takarmányozására 4-5 hetes korban	
Nettó tömeg: 45 kg	
Tételszám: 00438030627	
Gyártási idő: 2006.05.04.	
Etethető: 2006.06.18-ig.	
Gyártja: Takarmány Kft. Táp, Kis u. 1.	
αHU06100032	
Tárolás: száraz, hűvös helyen	
Hallisztet tartalmaz, kérődzők takarmányozására nem használható!	
Lovaknak és pulykának nem adható. Egyes gyógyszerekkel (pl. tiamulinnal) való egyidejű alkalmazása ellenjavallt.	

Malac starter koncentrátum 30%
kiegészítő takarmány
10-20 kg közötti malacok részére

összetétel:

szójadara (géntechnológiával módosított) 52%, extrahált napraforgódara 21%,
halliszt 9%, mész 7%, búza 4%, MCP 2%, só 1%, előkeverék

beltartalom:

Nedvesség:	12%
Nyersfehérje:	39,2%
Nyerszsír	3,6%
Nyersrost:	2,4%
Nyershamu:	18,4%
Lizin:	3,26%
Kalcium:	3,0%
Foszfor:	1,44%
Nátrium:	0,66%
A-vitamin:	43.000NE/kg
D3-vitamin:	7.040NE/kg
E-vitamin (alfa-tokoferol):	160mg/kg
Réz (rézszulfát-pentahidrát):	195 mg/kg

Előkeverék megnevezése: 2002 Malax komplett premix, Gyártotta: Takarmány Kft. Táp

Felhasználási útmutató:

30% koncentrátum, 20% búzával és 50% kukoricával keverve malacok részére.....napos kortólkg. élősúlyig.

Nettó tömeg: 45 kg

Tételszám: 00425030627

Gyártási idő: 2006.05.04.

Felhasználható: 2006. 06.18-ig.

Gyártja: Takarmány Kft. Táp, Kís u. 1.

HU06100032

Tárolás: száraz, hűvös helyen

Hallisztet tartalmaz, kérődzők takarmányozására nem használható!

Ez a termék géntechnológiával módosított szóját tartalmaz!

termékszám

Chicken Start
broiler indító komplett premix
kiegészítő takarmány

Összetétel: Kalcium-karbonát 33%, búza takarmányliszt I.o. 20%, monokalcium-foszfát 18%, nátrium-klorid 6%, adalékanyagok

Beltartalom:

Nedvesség:	10%
Metionin:	5%
Kalcium:	23%
Foszfor:	6%
Nátrium:	4%
Cink:	3000mg/kg
Réz:	500mg/kg
Vas:	2000mg/kg
Mangán:	2000mg/kg
Szelén:	10mg/kg
A-vitamin:	400.000NE/kg
D3-vitamin:	100.000NE/kg
E-vitamin:	1000mg/kg
K3-vitamin:	65mg/kg

Felhasználási útmutató:

broiler indító táp gyártásához 4 %-ban bekeverve

Nettó tömeg: 35 kg

Tételszám: ld. a zsák tetején

Gyártási idő: a zsák tetején nap/hónap/év sorrendben

Minőségét megőrzi: -ig. (nap/hó/év)

Gyártja: XY GmbH. ...cím, Németország

DE00000001

Importálja és forgalmazza: Premix Kft 8000 Székesfehérvár, Fő u. 5.

Tárolás: száraz, hűvös helyen

termékszám

ISO ... tanúsítás

egyéb információ

Rövid magyarázat a fenn felsorolt, kötelező jelölési elemekhez:

a) Megnevezés, állatfajok, korcsoportok, hasznosítási irány:

A megnevezés kötelezően két fő részből áll,
-az egyik résznek azon állatfajok, korcsoportok vagy hasznosítási irányok megjelölését kell tartalmaznia melynek etetésére közvetlenül vagy közvetve a takarmány felhasználható,

(pl. broiler nevelő)

-a másik résznek tartalmazni kell , hogy a takarmány milyen csoportba tartozik : "teljes értékű takarmány", "kiegészítő takarmány", "ásványi takarmány", "melaszos takarmány", "teljes értékű tejpótló takarmány" vagy "kiegészítő tejpótló takarmány", illetve „különleges táplálási igényeket kielégítő takarmány” (A termék megnevezésében a felsorolt kifejezések valamelyikének –ld. Útmutató 1. sz. melléklet 5.szerinti besorolás- szerepelnie kell.)

Példa a két rész együttes alkalmazására: (pl. Broiler nevelő , teljes értékű takarmány, vagy pl. Malac starter koncentrátum, kiegészítő takarmány.)

A megnevezésben a kötelező részek mellett megengedett a kereskedelmi név szerepeltetése is. Pl. Aranycsirke Broiler nevelő , „teljes értékű takarmány”)

A fogalmak magyarázatát a 2001. évi CXIX tv. valamint a 43/2003(IV.26) FVM rendelet, tartalmazza.

Különleges táplálkozási igényt (94/39/EGK, Takarmánykódex 13.melléklet) kielégítő takarmány esetén „diétás” kifejezés szerepeltetése szükséges.

(GMO takarmány /1829/2003/EK/ esetén: lásd lejjebb)

A legfeljebb három alapanyagot tartalmazó takarmánykeverék esetében az állatfaj, korcsoport, hasznosítás feltüntetése nem kötelező.

b) Etetési, felhasználási útmutató, tárolási, raktározási javaslat:

A leírás egy „használati utasítás” melynek betartása biztosítja a szakszerű és okszerű tárolást és felhasználást, valamint felhívja a figyelmet az esetleges korlátozásokra, kockázatokra. A gyártó, illetve a forgalmazó érdeke is, hogy pontos tárolási javaslatot adjon meg, különösen a szokványostól eltérő tárolási körülményeket igénylő takarmányok esetében, hiszen a minőség-megőrzési idő csak megfelelő tárolási körülmények mellett értelmezhető.

GMO esetén az engedélyben szereplő, a hagyományostól eltérő tulajdonságokat szerepeltetni kell. Fel kell tüntetni, ha nincs hagyományos megfelelője.

Különleges táplálkozási cél esetén meg kell nevezni a különleges táplálási célt (pl. ketózis kockázatának csökkentése), az ajánlott alkalmazási időszakot, időtartamot és szerepeltetni kell. „ használat előtt ajánlatos szakember véleményét kikérni” figyelmeztetést.

A legfeljebb három alapanyagot tartalmazó takarmány keverék estében az útmutató elhagyható.

c) A takarmányok összetevői:

Az összetevők jelölési előírása szempontjából két csoportot különböztetünk meg alapanyagok, adalékanyagok:

c/1 Alapanyagok

Valamennyi takarmány- alapanyag nevét és tömegszázalékát - csökkenő sorrendben- kötelező felsorolni a termék jelölésén. A deklarált értéktől $-+15\%$ relatív eltérés megengedett. A felsorolásban Takarmánykódex 1. mellékletében meghatározott név használható amennyiben az megfelel a leírásnak, követelményeknek. A mellékletben nem szereplő alapanyag esetében az egyedi nevét kell feltüntetni.

Az előkeveréket tartalmazó termékek összetételében az előkeverékekkel bejuttatott alapanyagokat (figyelem alapanyagokról , nem adalékanyagokról van szó) is számításba kell venni. (pl. amennyiben koncentrátumból történt a gyártás akkor a koncentrátummal bevitt alapanyagok megnevezését és mennyiségét fel kell tüntetni.) Mivel az előkeverék egyes összetevőit és mennyiségüket az alapanyagok között meg kell adni az előkeverék megnevezése mellett annak mennyiségét - a duplicitás elkerülése érdekében- nem kell megadni.

A korábban alkalmazott takarmány csoportok (gabonák, olajos magvak stb) szerinti jelölés az élelmiszertermelő állatok esetében nem használható. A szigorúbb előírások célja az EU szerint a vevők jobb tájékoztatása a takarmányba kevert anyagokról, egyúttal az élelmiszerlánc átláthatóbbá tétele.

Különleges táplálkozási igényt kielégítő „diétás” takarmány esetében egy vagy több analitikai összetevő jelenlétét vagy alacsony szintjét ki lehet emelni.

GMO tartalmú takarmány-összetevő estében annak GMO volta és egyedi azonosítója is jelölendő. (lásd lejjebb az „Egyéb jelölési előírások” címszó alatt)

(Az előírásokat részletesen: 44/2003. (IV. 26.) FVM rendelet (melyet a 10/2007(II.20) FVM rendelet módosított) 7. számú melléklete tartalmazza.)

c/2 Adalékanyagok

Az adalékanyagok előkeverékei nevét, azonosításra alkalmas jelét, mennyiségét takarmány összetevők között fel kell tüntetni. (pl.533-oo Sertés vitamin premix)

Az adalékanyagok esetében csak a nagyobb kockázatú adalékanyagok tételes jelölése kötelező.

Ezek és a hozzájuk tartozó jelölési előírások a következők:

Idézet a 10/2007. (II.20) FVM rendelet 3. számú mellékletéből :
(a kedvtelésből tartott állatok takarmányaira vonatkozó előírásokat nem tartalmazza)

9. Az alábbiakban felsorolt csoportokhoz tartozó takarmány-adalékanyagokat tartalmazó takarmánykeverék esetén az e pontban meghatározott adatokat kell feltüntetni, amelyért az Európai Unión belül székhellyel rendelkező előállító, importőr vagy forgalmazó felel.

9.1. a) Kokcidiosztatikumok, hisztomonosztatikumok, és antibiotikumokon kívüli hozamfokozók:

- az engedélyezés során a takarmány-adalékanyagnak adott egyedi név,

- a hatóanyag-tartalom és e tartalomra vonatkozó minőségmegőrzési idő,
- a takarmány-előállító üzem engedélyezési száma;

b) antioxidáns hatású anyagok:

- a kedvtelésből tartott állatokon kívüli állatoknak szánt takarmánykeverék esetén az engedélyeztetés során a takarmány-adalékanyagnak adott egyedi név;

c) színezőanyagok, beleértve a pigmenteket, feltéve, hogy ezeket takarmányok vagy állati termékek színezésére használják fel:

- a kedvtelésből tartott állatokon kívüli állatoknak szánt takarmánykeverék esetén az engedélyeztetés során a takarmány-adalékanyagnak adott egyedi név;

d) E-vitamin: az engedélyezés során a takarmány-adalékanyagnak adott egyedi név, az alfa-tokoferol tartalom és e tartalomra a minőség-megőrzési idő;

e) A- és D-vitamin: az engedélyezés során a takarmány-adalékanyagnak adott egyedi név, a hatóanyag-tartalom és e tartalomra vonatkozó minőségmegőrzési idő;

f) réz: az engedélyezés során a takarmány-adalékanyagnak adott egyedi név és a Cu-ban kifejezett tartalom;

g) tartósítószer:

- a kedvtelésből tartott állatokon kívüli állatoknak szánt takarmánykeverék esetén az engedélyeztetés során a takarmány- adalékanyagnak adott egyedi név;

h) enzimek:

- a hatóanyag(ok) egyedi neve(i) az enzimaktivitásuknak és a megadott engedélynek megfelelően, a Nemzetközi Biokémiai Szövetség szerinti azonosító szám, az aktivitás mértékegységei (az aktivitás egységei/kilogramm vagy az aktivitás egységei/liter),
- a takarmány-adalékanyag EK nyilvántartási száma,
- a minőségmegőrzési idő,
- ahol szükséges, az előállítási folyamat miatti speciális, lényeges jellemzők közlése, a takarmány-adalékanyag engedélyezése során a jelölésre vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően;

i) mikroorganizmusok:

- a törzs(ek) azonosítása(i) a megadott engedélynek megfelelően, a törzsszám(ok), a telep-képző egységek száma CFU/kg),
 - a takarmány-adalékanyag EK nyilvántartási száma,
 - a minőségmegőrzési idő, és ahol szükséges, a gyártási folyamat miatti speciális, lényeges jellemzők közlése,
- A takarmány-adalékanyag engedélyezése során a jelölésre vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően.

9.2. A 9.1. pontban előírt adatokon túl az engedélyezési eljárásban a takarmánykeverékek helyes használatára vonatkozóan előírt további adatokat is fel kell tüntetni.

9.3. A rézen kívüli nyomelemek és az A-, D- és E-vitaminokon kívüli vitaminok, a provitaminok és a hasonló hatású takarmány-adalékanyagok feltüntethetők, ha ezen

takarmány-adalékanyagok mennyisége hivatalos elemzési módszerrel, vagy ennek hiányában értékelhető tudományos módszerekkel meghatározható.

Ilyen esetekben a következő adatokat kell feltüntetni:

- a) rézen kívüli nyomelemek: a takarmány-adalékanyag egyedi neve az adott engedélynek megfelelően és a különböző elem tartalmak,
- b) A-, D- és E-vitaminokon kívüli vitaminok, provitaminok és a hasonló vegyi hatású anyagok: a takarmány adalékanyag egyedi neve az adott engedélynek megfelelően, a hatóanyag-tartalom és e tartalomra vonatkozó minőségmegőrzési idő.

9.4. A jelölésen

- a) ahol a 9.1-9.3. pontnak megfelelően a tartalmat vagy a mennyiséget adják meg, ott ennek az adatnak a takarmányba kevert takarmány-adalékanyag mennyiségére kell vonatkoznia,
- b) a takarmány-adalékanyagok részletes adatai mellett megadható a takarmány-adalékanyag EK nyilvántartási száma vagy kereskedelmi neve, ahol ezek az adatok a 9.1. pont alapján nem kötelezőek.

9.5. Ha a 9.1. pontnak megfelelően az ugyanahhoz vagy különböző csoportokhoz tartozó több takarmány adalékanyag minőség-megőrzési idejét kell megadni, az összes takarmány-adalékanyagra egyetlen minőség-megőrzési idő is megadható, amelynek a leghamarabb lejáró minőség-megőrzési időnek kell lennie.

9.6. A végfelhasználónak vagy vevőnek szánt kisebb mennyiségek esetén a 9.1-9.3. pont szerinti adatok a szállítmányt kísérő értesítőn is közölhetők a vevővel.

9.7. (töröltük mivel kedvtelésből tartott állatok takarmányára vonatkozik)

d) Garantált beltartalom:

A jelölésen 43/2003 (IV. 26) FVM rendelet illetve az azt módosító 21/2004 (II.27) FVM rendelet 14. sz. mellékletének 1.2.3. oszlopában meghatározottak szerinti beltartalmi adatokat kötelezően fel kell tüntetni. (ld. az útmutató 2. sz melléklete)

Továbbá bizonyos feltételek

teljesülése esetén (pl. meghatározott víztartalom, hamu szint felett) a Takarmánykódex 4.sz. mellékletében foglaltakat is fel kell tüntetni. (ld. Az útmutató 3.sz. melléklete), valamint a melléklet rendelkezik a sósavban oldhatatlan hamuszint megengedhető mértékéről és a borjak takarmánykeverékének minimális vastartalmáról.

Meg kell azonban jegyezni, hogy az itt felsorolt beltartalmi paramétereket és a fentebb említett adalékanyagokra vonatkozó jelölési kötelezettségeket együttesen célszerű „beltartalom” címszó alatt a címkén megjeleníteni.

A 2. sz. melléklet 4.oszlopában a „ fakultative jelölhető” paraméterek szerepelnek melyet a gyártó választása szerint feltüntethet(ld. még később).

A különleges táplálási igényeket kielégítő takarmány esetében az analitikailag azonosítható termékjellemzőket deklarálni kell.

Szemes takarmánykeverékek esetében a beltartalmi adatok feltüntetése nem kötelező.

e) **A magyar nyelvű adatokat feltüntető** előállító, forgalmazó, importőr vagy az Európai Közösségben működő közvetítő neve, cégneve és címe, székhelye, telephelye.

A Magyar Köztársaság területén előállított és forgalomba hozott takarmánykeverék esetén az előállító neve vagy cégneve, címe vagy székhelye, telephelye, vagy az előállító székhelye szerint illetékes állomásnak bejelentett, az előállító azonosítására szolgáló kódszám, amennyiben nem az előállító tüntette fel a magyar nyelvű adatokat.

f) A takarmány mennyisége

Nettó mennyiség, szilárd termékek esetében tömegegységekben, folyékony termékek esetében térfogat- vagy tömegegységekben kifejezve.

g) Etethetőségi/felhasználhatósági, illetve a minőség megőrzési idő

Az új jelölési előírások a korábbi minőség megőrzési idő fogalmom helyett több – gyakorlatilag szinonimaként használható – kifejezés használatát engedik meg.

Az etethetőségi/felhasználhatósági idő kifejezés a mikrobiológiailag gyorsan romló, három hónapnál rövidebb ideig felhasználható takarmányok esetén alkalmazandó. A „etethető/felhasználható:-ig” szöveg dátum megjelölésében a határnap jelölése (év, hónap, nap vagy nap, hónap, év megadásával) kötelező.

A minőség megőrzi kifejezés (ez volt eddig az általános gyakorlat) a továbbiakban csak a romlásra kevésbé hajlamos, hosszú minőség megőrzésű (3 hónapot meghaladó minőségmegőrzés) takarmányok esetén használható. Ebben az esetben „minőségét megőrzi:-ig” év, hónap vagy hónap, év megjelölés kötelező.

Amennyiben a gyártó – a korábban megszokott módon –(ld. még a feltüntetendő paraméterek) az előállítás időpontját feltünteti a terméken akkor az év, hónap, nap, illetve nap, hónap, év dátum jelölési formát kell alkalmazni.

Bár a gyártási idő feltüntetése nem kötelező, de az azonosíthatóság érdekében célszerű.

Az etethetőségi/felhasználhatósági, illetve a minőség megőrzési időnél, továbbá az előállítás időpontjánál az évet négy számjeggyel vagy két számjeggyel kell feltüntetni. Két számjegy esetén a dátumjelölés sorrendjét a dátum előtt meg kell adni. (pl. „minőségét megőrzi (nap/hónap/év): 05/06/07”) A fenti előírások főként a nem hazai termékek egyértelmű jelölését szolgálják, tekintettel a dátum, többi európai nyelvtől eltérő írásmódjára.

A vonatkozó jogszabály (10/2007 (II.20) FVM rendelet szövege:

10.1. Az etethetőségi/felhasználhatósági, illetve a minőségmegőrzési időt a következők szerint kell feltüntetni:

a) „etethető/felhasználható:-ig” az év, hónap, nap vagy nap, hónap, év megadásával, a mikrobiológiailag gyorsan romló takarmányok esetén, pl. három hónapnál rövidebb etethetőségi/felhasználhatósági időnél,

b) „minőségét megőrzi:” az év, hónap vagy hónap, év megadásával, a többi takarmány esetén.

10.2. Az előállítás időpontját az év, hónap, nap, illetve nap, hónap, év megadásával kell feltüntetni.

10.3. Az etethetőségi/felhasználhatósági, illetve a minőségmegőrzési időnél, továbbá az előállítás időpontjánál az

évet négy számjeggyel vagy két számjeggyel kell feltüntetni. Két számjegy esetén a dátumjelölés sorrendjét a dátum előtt meg kell adni.

h) **Tételszám**; olyan számsor melynek segítségével a gyártási napon belül a gyártási tétel (fogalom lásd 43/2003 (IV.26.) FVM rendelet) azonosítható .

i) **Az előállító engedélyezési vagy nyilvántartási száma**;

Engedélyezett üzem esetében „α” jellel kezdődő, az országkódot tartalmazó (Magyarország esetében: HU), a tagország illetékes hatósága által adott azonosító szám, mely alapján a gyártó, mint a hatóság által elismert és ellenőrzött üzem azonosítható.

j) Gyógyszer jelölése: Amennyiben a takarmány gyógyszert tartalmaz, a takarmányba kevert állatgyógyászati készítmény neve, törzskönyvi száma, hatóanyagának a takarmány egységnyi tömegére számított mennyisége, élelmiszer-termelő állat takarmánya esetén a bekevert állatgyógyászati készítmény élelmezés-egészségügyi várakozási ideje feltüntetendő. A fenti adatoknak a gyógyszer törzskönyvében foglaltakkal, illetőleg az állatorvosi megrendelőn szereplő adatokkal összhangban kell lenniük.

A gyógyszeres takarmány jelölésén jól olvashatóan fel kell tüntetni a „gyógyszeres takarmány” feliratot.

k) Különleges táplálási igényeket kielégítő takarmány esetén a Takarmánykódex 13.sz.mellékletében előírt adatok alkalmazása kötelező.

3. Egyéb információk:

3.1 A takarmány címkézési adataiért felelős személy a gyártó általa fontosnak tartott egyéb információt is feltüntethet.

Ez az információ azonban:

a) csak fent már említett Vhr. 14. sz. mellékletének 1., 2. 3. és 4. oszlopában meghatározottak szerinti) beltartalmi adatokra, továbbá a különleges táplálási igényeket kielégítő takarmányoknál (Takarmánykódex 13.sz.melléklet) megengedett adatokra vonatkozhat,

b) nem vezetheti félre a felhasználót, különösen olyan hatásokat vagy tulajdonságokat tulajdonítva a takarmánynak, amelyekkel az nem bír, vagy azt sugallva, hogy az valamilyen sajátos jellemzővel bír, amikor valójában minden hasonló takarmány bír ilyen jellemzőkkel.

c) nem állíthatja, hogy a takarmány megelőz, kezel vagy gyógyít valamilyen betegséget, ha az ilyen tulajdonsággal nem rendelkezik

d) csak olyan tárgyyszerű vagy mennyiségi tényezőkre vonatkozhat, melyek bizonyíthatóak,

.3.2. Munkavédelem: itt kell szerepeltetni a takarmánnyal kapcsolatba lépő személyek védelmét szolgáló esetleg szükséges előírásokat.

Ezeket az információkat egyértelműen el kell különíteni (pl. kereten kívül, vonallal elválasztva) a kötelező részben meghatározott adatoktól

Egyéb jelölési előírások, szempontok:

1./GMO tartalom jelölése:

A GMO-ból álló vagy azt tartalmazó takarmányok címkéjén az „Ez a termék géntechnológiával módosított szervezetet tartalmaz” vagy „Ez a termék géntechnológiával módosított [szervezet(ek) neve]-t tartalmaz” feliratot kell szerepeltetni a termék megnevezésében. Szerepeltetni kell a módosítás engedély számát is pl. MON-00810-6. Az utóbbit a beszállító köteles megadni a termék csomagolásán vagy kísérőiratán. Az adat megtalálható és kontrollálható az EU honlapján is (http://europa.eu.int/comm/food/dyna/gm_register/index_en.cfm).

A GMO tartalom az összetevő neve mellett is jelölhető „géntechnológiával módosított (szervezet neve)” vagy „géntechnológiával módosított (szervezet neve)-ből előállított” szavakat feltüntetve közvetlenül a takarmány egyedi neve után zárójelben.

A géntechnológiai módosítást minden esetben jelölni kell, bármilyen kis mennyiségben tett is a gyártó ilyen összetevőt a termékhez.

Ezt az előírást azokra a takarmányokra nem kell alkalmazni, amelyek a takarmány vagy a takarmány-összetevők legfeljebb 0,9 százalékos arányában olyan anyagot tartalmaznak, amely GMO-kat tartalmaz, azokból áll vagy állították elő, feltéve, hogy ez az előfordulás véletlen és technikailag elkerülhetetlen. Vagyis, ha az ellenőrzés során a fent említettnél kisebb mennyiségű GMO-t talál az ellenőrző hatóság és igazolható, hogy azt a gyártó nem szándékosan juttatta a termékbe (hanem pl. szállítás során szennyeződött az alapanyag) akkor ezt nem szankcionálja. Nem kell az összetevőt GMO-ként jelölni, ha az 0,9 % alatti arányban tartalmaz géntechnológiával módosított terméket, ha az véletlen és technikailag elkerülhetetlen szennyeződés eredménye. A százalékos arány az összetevőn belül értendő, nem pedig a teljes takarmánymennyiségre vonatkoztatva.

A fenti szabályok az engedélyezett géntechnológiával módosított anyagokra vonatkoznak.

(ld. 1829/2003/EK és 1830/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletek)

2./Állati eredetű fehérje jelenléte:

Az állati eredetű fehérjékre vonatkozó tilalmak értelmében az ilyen fehérjéket tartalmazó takarmányok jelölésén az előírt figyelmeztetések „hallisztet tartalmaz – kérődzők takarmányozására nem használható”, „vérkészítményeket tartalmaz – kérődzők takarmányozására nem használható”, „állati eredetű dikalcium/trikalcium-foszfátot tartalmaz – kérődzők takarmányozására nem használható” (ld. a Bizottság 1292/2005/EK rendelete, 69/2003. FVM rendelet) feltüntetendők.

3./Állatok fehérjeellátásának javítására használható bizonyos termékek:

Amennyiben az alapanyagok között speciális fehérjék illetve fehérjepótlók találhatók meg kell jelölni a mikroorganizmus csoportot (pl. élesztő), a termék nevét, kémiai megnevezését vagy a mikroorganizmus nevét az esetleges tápanyag kivonatot, összetétel jellemzőket. (82/471 EK, valamint 20/2004(II.27) FVM rendelet 2.sz.melléklete)

Útmutató 1. sz. melléklete:

Takarmányok csoportosítása

1. Takarmány-adalékanyagok

1.1. „technológiai adalékanyagok”:

- 1.1.1. tartósítószer
- 1.1.2. antioxidánsok
- 1.1.3. emulgeálószer
- 1.1.4. stabilizátorok
- 1.1.5. sűrítőanyagok
- 1.1.6. zselésítőanyagok
- 1.1.7. kötőanyagok
- 1.1.8. a radionuklidokkal való szennyeződést korlátozó anyagok
- 1.1.9. csomósodásgátló anyagok
- 1.1.10. savasságot szabályozó anyagok
- 1.1.11. szilázs-adalékanyagok
- 1.1.12. denaturáló szerek

1.2. „érzékszervi tulajdonságokat javító adalékanyagok”

- 1.2.1. színezékek
- 1.2.2. aromaanyagok

1.3. „tápértékkel rendelkező adalékanyagok”

- 1.3.1. vitaminok, provitaminok, és olyan kémiai jól meghatározott anyagok, amelyeknek hasonló hatása van;
- 1.3.2. nyomelemek vegyületei
- 1.3.3. aminosavak, sóik és analógjaik;
- 1.3.4. karbamid és származékai.

1.4. „állattenyésztésben alkalmazott adalékanyagok”

- 1.4.1. emészthetőséget fokozó anyagok (enzimek)
- 1.4.2. bélflóra-stabilizálók (mikroorganizmusok)
- 1.4.3. a környezetre kedvező hatást gyakoroló anyagok;
- 1.4.4. egyéb állattenyésztésben alkalmazott adalékanyagok (pl. hozamfokozók)

1.5. kokcidiosztatikumok, hisztomonosztatikumok

2. Előkeverékek (adalékanyagok keveréke vivőanyaggal)
 - 2.1 mikroelem premix
 - 2.2 vitamin premix
 - 2.3 egységes premix
 - 2.4 egyéb

3. Az állatok fehérjeellátásának javítására szolgáló termékek (Bioproteinek)
 - 3.1. A mikroorganizmusok alábbi csoportjaiból származó fehérjék
 - 3.1.1. Baktérium (fehérje)
 - 3.1.2. Élesztő (fehérje)
 - 3.1.3. Alga (fehérje)
 - 3.1.4. Alsóbbrendű gomba (fehérje)
 - 3.2. Fehérjét nem tartalmazó nitrogén vegyületek és hasonló termékek az alábbi csoportokban
 - 3.2.1. Ammónium sók
 - 3.2.2. Aminosav fermentáció melléktermékei

4. Alapanyagok *(ez a csoportosítás a takarmánykeverékek jelölési előírásának változása miatt az élelmiszer termelő állatok vonatkozásában elvesztette jelentőségét.)*
 - 4.1. Növényi eredetű alapanyag
 - 4.1.1. Gabonamagvak, azokból nyert termékek, melléktermékek
 - 4.1.2. Olajosmagvak, olajtartalmú gyümölcsök, azokból nyert termékek, melléktermékek
 - 4.1.3. Hüvelyesek magjai, azokból nyert termékek, melléktermékek
 - 4.1.4. Gumók, gyökerek, azokból nyert termékek, melléktermékek
 - 4.1.5. Egyéb magvak és gyümölcsök, azokból nyert termékek, melléktermékek
 - 4.1.6. Zöldtakarmány és száraztakarmány
 - 4.1.7. Egyéb növények, azokból nyert termékek, melléktermékek
 - 4.2. Állati eredetű alapanyag
 - 4.2.1. Tejipari eredetű takarmány-alapanyagok
 - 4.2.2. Szárazföldi állatokból nyert termékek
 - 4.2.3. Halak, egyéb tengeri állatok, azokból nyert termékek, melléktermékek
 - 4.3. Ásványi eredetű alapanyag
 - 4.3.1. Ásványi anyagok
 - 4.4. Egyéb alapanyag
 - 4.4.1. Vegyes alapanyagok

5. Takarmánykeverékek

- 5.1. Kiegészítő takarmány
- 5.1.1. Ásványi takarmány
- 5.1.1.1. komplett premix
- 5.1.1.2. ásványi kiegészítő
- 5.1.2. Koncentrátum
- 5.1.3. Takarmánykeverék tömegtakarmányt fogyasztó állat részére
- 5.2. Teljes értékű takarmány
- 5.2.1. teljes értékű takarmány, tejpótló takarmány nélkül
- 5.2.2. tejpótló takarmány
- 5.3. Különleges táplálékigényt kielégítő takarmányok

Útmutató 2.sz.melléklete:

Takarmány neve	Beltartalmi értékek	Állatfajok	
		A jelölés kötelező	A jelölés fakultatív
1.	2.	3.	4.
Teljes értékű takarmányok	Nyersfehérje Nyersolajok és zsírok Nyersrost Nyershamu	Állatok, kivéve – a macska és a kutya kivételével – a kedvtelésből tartott állatokat	A kedvtelésből tartott állatok, kivéve a macskát és a kutyát
	Lizin	Sertés	Állatok, a sertést kivéve
	Metionin	Baromfi	Állatok, a baromfit kivéve
	Cisztin		Minden állat
	Treonin		Minden állat
	Triptofán		Minden állat
	Energiaérték		Baromfi Sertés és kérődző
	Keményítő		Minden állat
	Összes cukor, szacharózban kifejezve		Minden állat
	Összes cukor + keményítő		Minden állat
	Kalcium		Minden állat
	Nátrium		Minden állat
	Magnézium		Minden állat
	Kálium		Minden állat
	Foszfor	Halak a díszhalak kivételével	Állatok, a halak kivételével (a díszhalakon kívül)
Kiegészítő takarmányok –			

ásványi takarmányok	Nyersfehérje		Minden állat
	Nyersrost		Minden állat
	Nyers hamu		Minden állat
	Nyersolajok és zsírok		Minden állat
	Lizin		Minden állat
	Metionin		Minden állat
	Cisztin		Minden állat
	Treonin		Minden állat
	Triptofán		Minden állat
	Kalcium	Minden állat	
	Foszfor	Minden állat	
	Nátrium	Minden állat	
	Magnézium	Kérődzők	Állatok, a kérődzőket kivéve
	Kálium		Minden állat
Kiegészítő takarmányok – melaszos takarmányok	Nyersfehérje	Minden állat	
	Nyersrost	Minden állat	
	Összes cukor, szacharózban kifejezve	Minden állat	
	Nyershamu	Minden állat	
	Nyersolajok és zsírok		Minden állat
	Kalcium		Minden állat
	Foszfor		Minden állat
	Nátrium		Minden állat
	Kálium		Minden állat
	Magnézium 1 0,5%	Kérődzők	Minden állat, a kérődzők kivételével
	<0,5%		Minden állat
Kiegészítő takarmányok – egyéb	Nyersfehérje Nyersolajok és zsírok Nyersrost Nyershamu	Állatok, kivéve – a macska és a kutya kivételével – a kedvtelésből tartott állatokat	Kedvtelésből tartott állatok, a macska és a kutya kivételével
	Kalcium 10,5%	Állatok, kivéve a kedvtelésből tartott állatokat	Kedvtelésből tartott állatok
	<0,5%		Minden állat
	Foszfor 12%	Állatok, kivéve a kedvtelésből tartott állatokat	Kedvtelésből tartott állatok
	<2%		Minden állat
	Magnézium 10,5%	Kérődzők	Állatok, a kérődzők kivételével
	<0,5%		Minden állat
	Nátrium		Minden állat
	Kálium		Minden állat
	Energiaszint		Baromfi, sertés, kérődzők
	Lizin	Sertés	Állatok, a sertés kivételével

	Metionin	Baromfi	Állatok, a baromfi kivételével
	Cisztin		Minden állat
	Treonin		Minden állat
	Triptofán		Minden állat
	Keményítő		Minden állat
	Összes cukor, szacharózbán kifejezve		Minden állat
	Összes cukor + keményítő		Minden állat

Útmutató 3.számú melléklete:

*Jogforrások: A 10/2007. (II. 20.) FVM rendelethez 4. számú melléklete
„8. számú melléklet a 44/2003. (IV. 26.) FVM rendelethez*

Takarmánykeverékek esetén megengedhető és feltüntetendő beltartalmi értékek

1. Eltérő rendelkezés hiányában a megadott vagy feltüntetendő szintek a takarmánykeverékek tömegére vonatkoznak.

2. A takarmány nedvességtartalmát fel kell tüntetni, ha az alábbi értékeket meghaladja:

- a) tejpótló takarmány és egyéb, több mint 40%-os tejterméktartalmú takarmánykeverék esetében 7%,
- b) szerves anyagot nem tartalmazó ásványi takarmány esetében 5%,
- c) szerves anyagot tartalmazó ásványi takarmány esetében 10%,
- d) egyéb takarmánykeverékek esetében 14%.

A takarmánykeverék nedvességtartalma abban az esetben is feltüntethető, ha az nem éri el az a)-d) pontban felsorolt értékeket.

3.1. A sósavban oldhatatlan hamu szintje nem haladhatja meg a szárazanyag-tartalom

- a) 3,3%-át a főként rizs feldolgozási melléktermékekből álló takarmánykeverékek esetében,
- b) 2,2%-át egyéb esetekben.

3.2. A 3.1. pontban foglaltaktól eltérően a sósavban oldhatatlan hamu szintje meghaladhatja a 2,2%-os szintet:

- a) engedélyezett ásványi kötőanyagokat tartalmazó takarmánykeverék,
- b) ásványi takarmány,
- c) 50%-nál több cukorrépaszeletet vagy pépet tartalmazó takarmánykeverék,
- d) 15%-nál több hallisztet tartalmazó, haltenyésztésre szánt takarmánykeverék

esetében. Ebben az esetben a sósavban oldhatatlan hamu szintjét a takarmánykeverék százalékában fel kell tüntetni.

3.3. A takarmánykeverék sósavban oldhatatlan hamu szintje abban az esetben is feltüntethető, ha az nem éri el a

3.1. pontban felsorolt értékeket.

4. A legfeljebb 70 kg élősúlyú borjú részére készült tejpótló takarmányok vastartalmának legalább 30 mg/kg-nak

kell lennie a 12%-os nedvességtartalmú takarmánykeverék esetén.

5. Ha a hatósági ellenőrzés során a nem kedvtelésből tartott állatoknak szánt takarmánykeverék összetételének

garantált értéke eltér a feltüntetettől, a Vhr. 18. számú melléklete szerinti eltérések engedhetők meg.”